

امام رضا سلام الله و صلواته عليه:

ان بسم الله الرحمن الرحيم اقرب الى اسم الله الاعظم من سواد العين الى بياضها

بسم الله الرحمن الرحيم، به اسم اعظم خداوند

نزدیکتر از سیاهی چشم به سفیدی اش است. عیون اخبار الرضا ج ۱

زیرساخت مهندسی طرح

مدیریت تحقیقات

تئوریزه کردن

مفهوم «توسعه، عدالت و اعتماد»

در نظام اسلامی

گروه پژوهش‌های تطبیقی
دفتر فرهنگستان علوم اسلامی

اسفندماه ۱۳۸۵

برنامه

← زیرساخت مهندسی طرح

مدیریت تحقیقات تئوریزه کردن مفهوم «توسعه، عدالت و اعتماد» در نظام اسلامی

مهندسی طرح: حجت‌الاسلام والمسلمین مسعود صدوق

کارشناسان طرح: حجج اسلام؛ موسوی موشح، روح‌الله صدوق، علی‌رضا انجم‌شعاع

و احمد زیبایی‌نژاد

حروفچینی و صفحه‌آرایی: نشر سمیم

نگارش: چهارم

تاریخ نشر: ۱۳۸۵/۱۲/۱۳

گروه پژوهش‌های تطبیقی

مندرجات مهندسی طرح

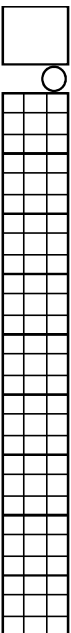
— جدول زیرساخت تحوّل در ساختار برنامه‌ها

— جدول زیرساخت پیشنهادی پژوهش در عرصه فرهنگ تطبیقی نظری

— نمودار جریان محورهای برنامه پژوهش جهت تولید الگوی اسلامی تنظیم برنامه‌های توسعه اجتماعی

— نمودار جریان مراحل پژوهش جهت تولید مبانی نظری اسلامی شدن تدوین برنامه‌ها

۱		۲		۴		نظام مدیریت	
وضع انتقال		وضع مطلوب		وضع موجود		نظام مدیریت	
۱	۲	۱	۲	۴	۱	۲	۴
سازمان	برنامه	سازمان	برنامه	محتوا	سازمان	برنامه	محتوا
۴	۸	۸	۱۶	۳۳	۱۶	۳۳	۶۴
وضع انتقال سازمان در فرهنگ آکادمیک	وضع انتقال برنامه در فرهنگ آکادمیک	وضع مطلوب سازمان در فرهنگ آکادمیک	وضع مطلوب برنامه در فرهنگ آکادمیک	وضع مطلوب محتوا در فرهنگ آکادمیک	وضع موجود سازمان در فرهنگ آکادمیک	وضع موجود برنامه در فرهنگ آکادمیک	وضع موجود محتوا در فرهنگ آکادمیک
۲	۴	۴	۸	۱۶	۸	۱۶	۳۳
وضع انتقال سازمان در فرهنگ تخصصی	وضع انتقال برنامه در فرهنگ تخصصی	وضع مطلوب سازمان در فرهنگ تخصصی	وضع مطلوب برنامه در فرهنگ تخصصی	وضع مطلوب محتوا در فرهنگ تخصصی	وضع موجود سازمان در فرهنگ تخصصی	وضع موجود برنامه در فرهنگ تخصصی	وضع موجود محتوا در فرهنگ تخصصی
۱	۲	۲	۴	۸	۴	۸	۱۶
وضع انتقال سازمان در فرهنگ عمومی	وضع انتقال برنامه در فرهنگ عمومی	وضع مطلوب سازمان در فرهنگ عمومی	وضع مطلوب برنامه در فرهنگ عمومی	وضع مطلوب محتوا در فرهنگ عمومی	وضع موجود سازمان در فرهنگ عمومی	وضع موجود برنامه در فرهنگ عمومی	وضع موجود محتوا در فرهنگ عمومی
							فرهنگ عمومی

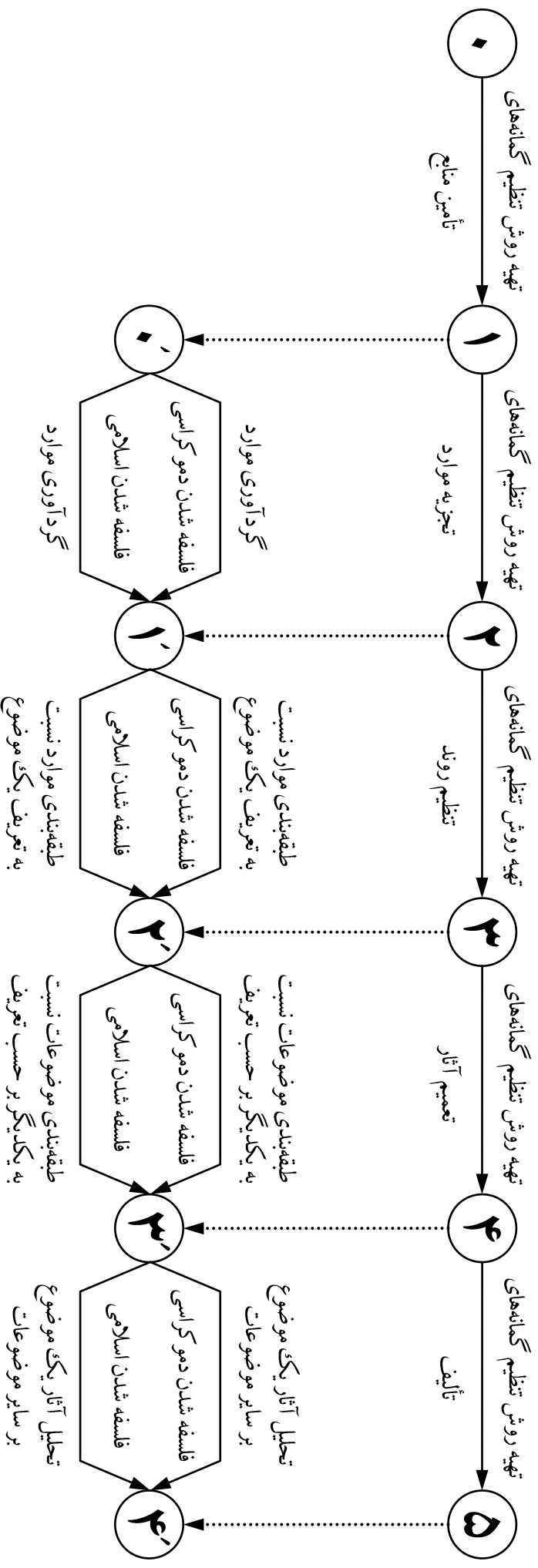

پیش نویس اول

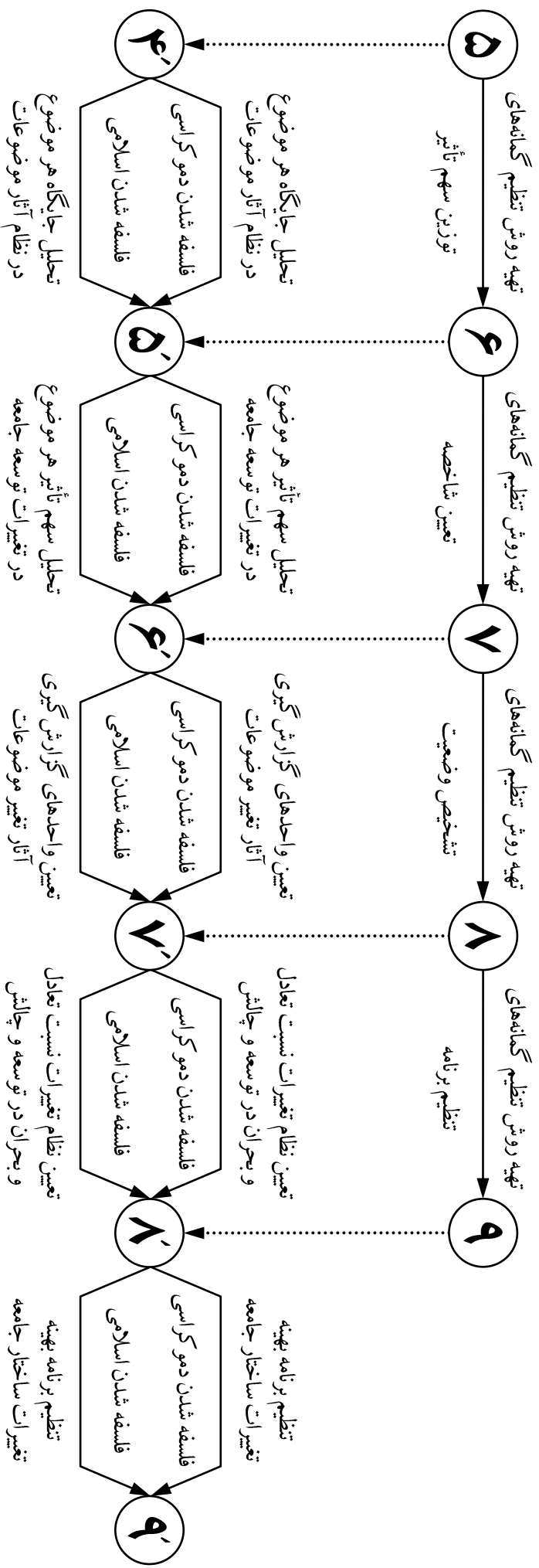
زیر ساخت پیشنهادی پژوهش در عرصه فرهنگ تطبیقی نظری

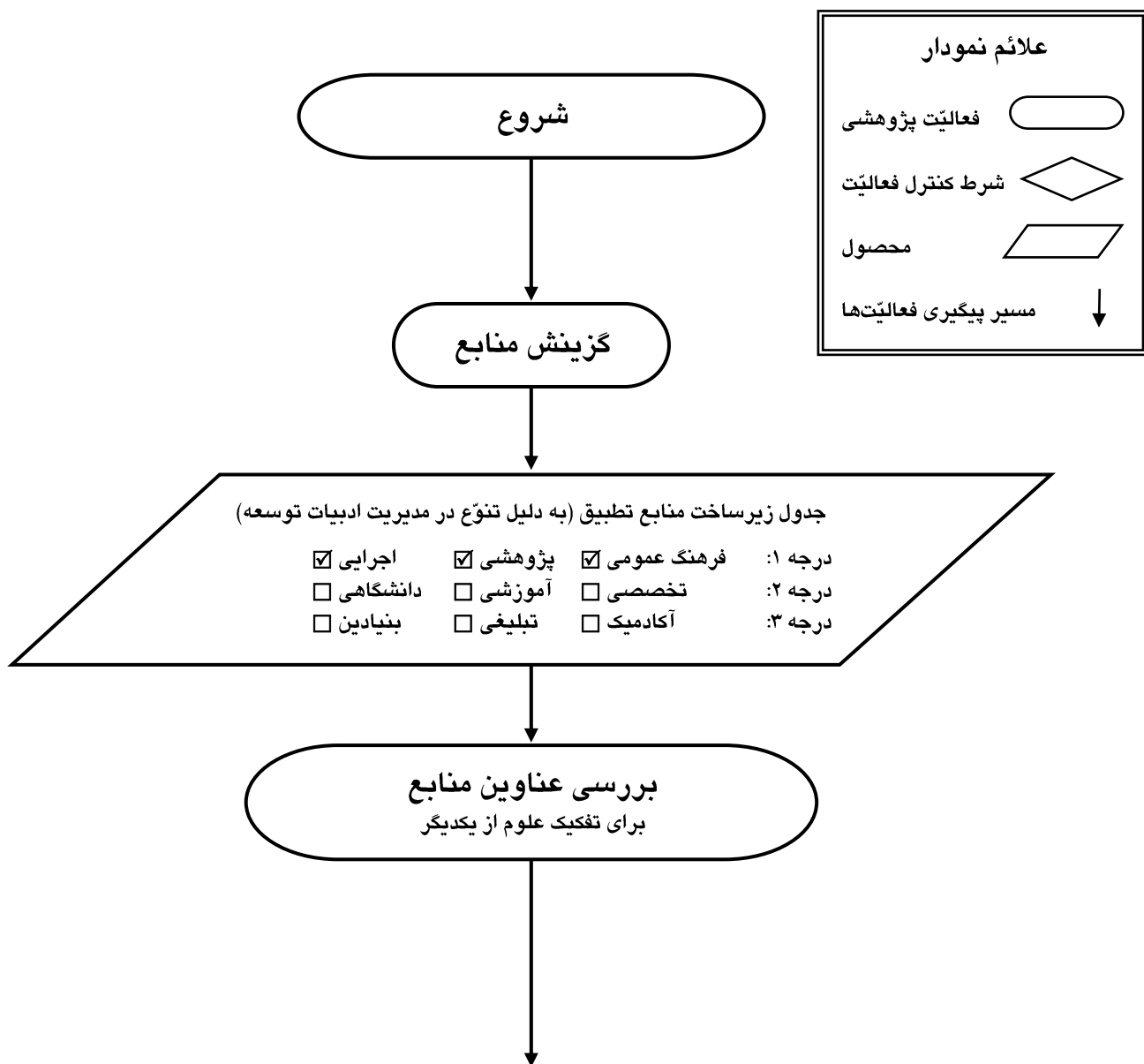
۱ طرح			۲ نقض			۴ نقد			مقاطع
۱	۲	۴	۱	۲	۴	۱	۲	۴	۴ راجح سطوح
تأسیس	تألیف	تصنیف	تأسیس	تألیف	تصنیف	تأسیس	تألیف	تصنیف	
۴	۸	۱۶	۸	۱۶	۳۲	۱۶	۳۲	۶۴	۴
طرح تأسیسی روش	طرح تألیفی روش	طرح تصنیفی روش	نقض تأسیسی روش	نقض تألیفی روش	نقض تصنیفی روش	نقد تأسیسی روش	نقد تألیفی روش	نقد تصنیفی روش	روش
۲	۴	۸	۴	۸	۱۶	۸	۱۶	۳۲	۲
طرح تأسیسی فلسفه	طرح تألیفی فلسفه	طرح تصنیفی فلسفه	نقض تأسیسی فلسفه	نقض تألیفی فلسفه	نقض تصنیفی فلسفه	نقد تأسیسی فلسفه	نقد تألیفی فلسفه	نقد تصنیفی فلسفه	فلسفه
۱	۲	۴	۲	۴	۸	۴	۸	۱۶	۱
طرح تأسیسی مصداق	طرح تألیفی مصداق	طرح تصنیفی مصداق	نقض تأسیسی مصداق	نقض تألیفی مصداق	نقض تصنیفی مصداق	نقد تأسیسی مصداق	نقد تألیفی مصداق	نقد تصنیفی مصداق	مصداق

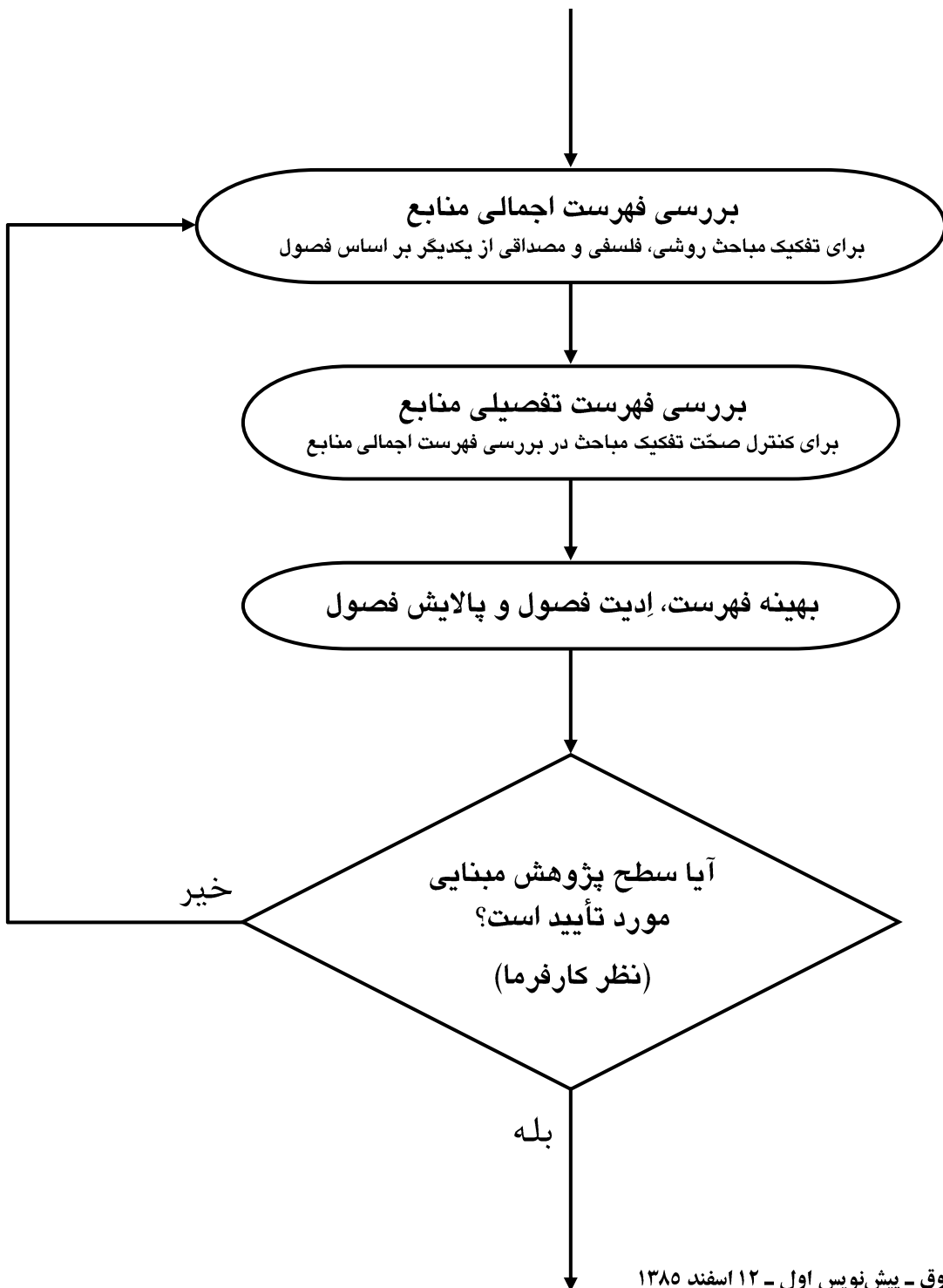
تولید الگوی اسلامی تنظیم بر نامه‌های توسعه اجتماعی

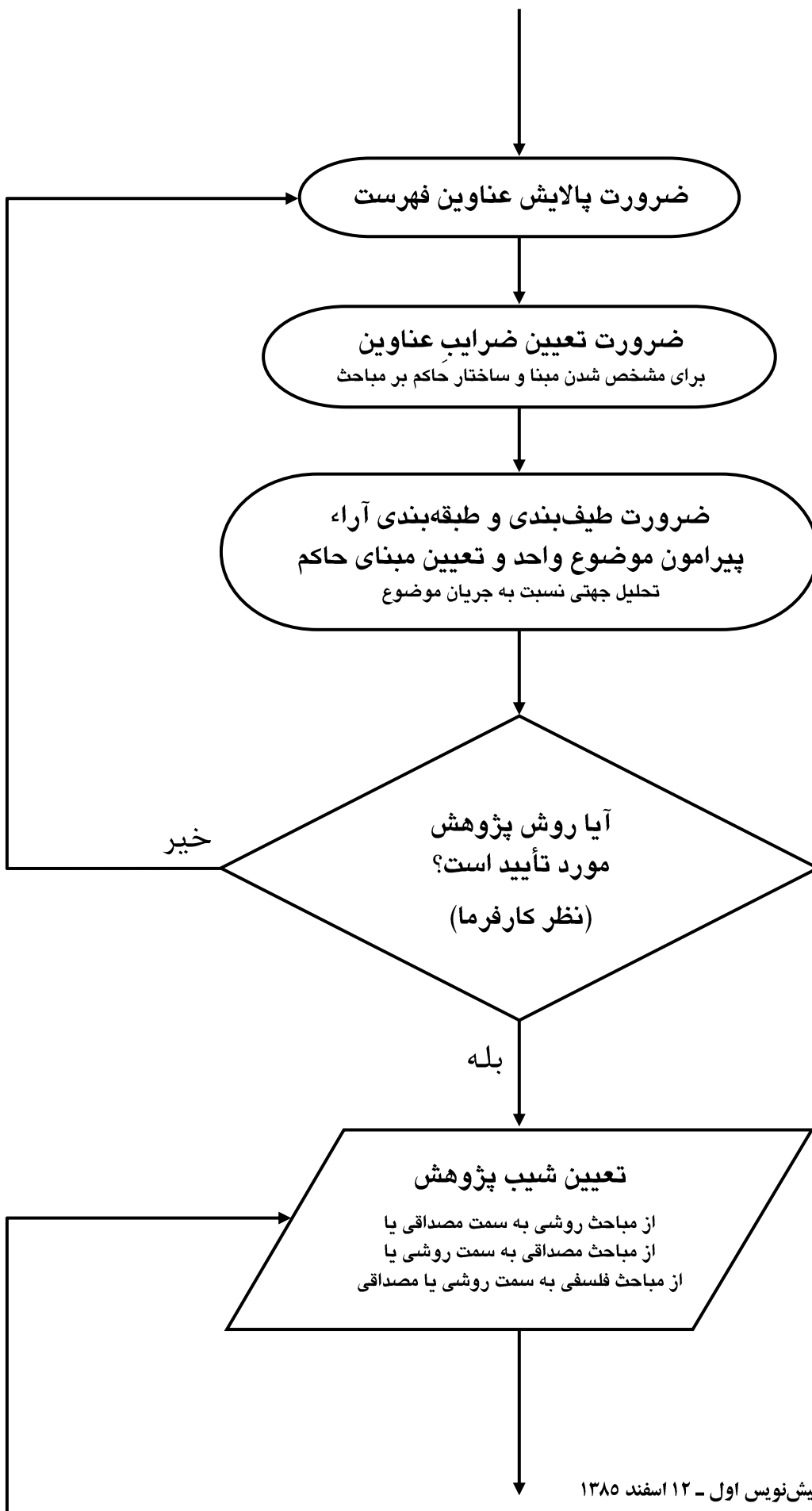

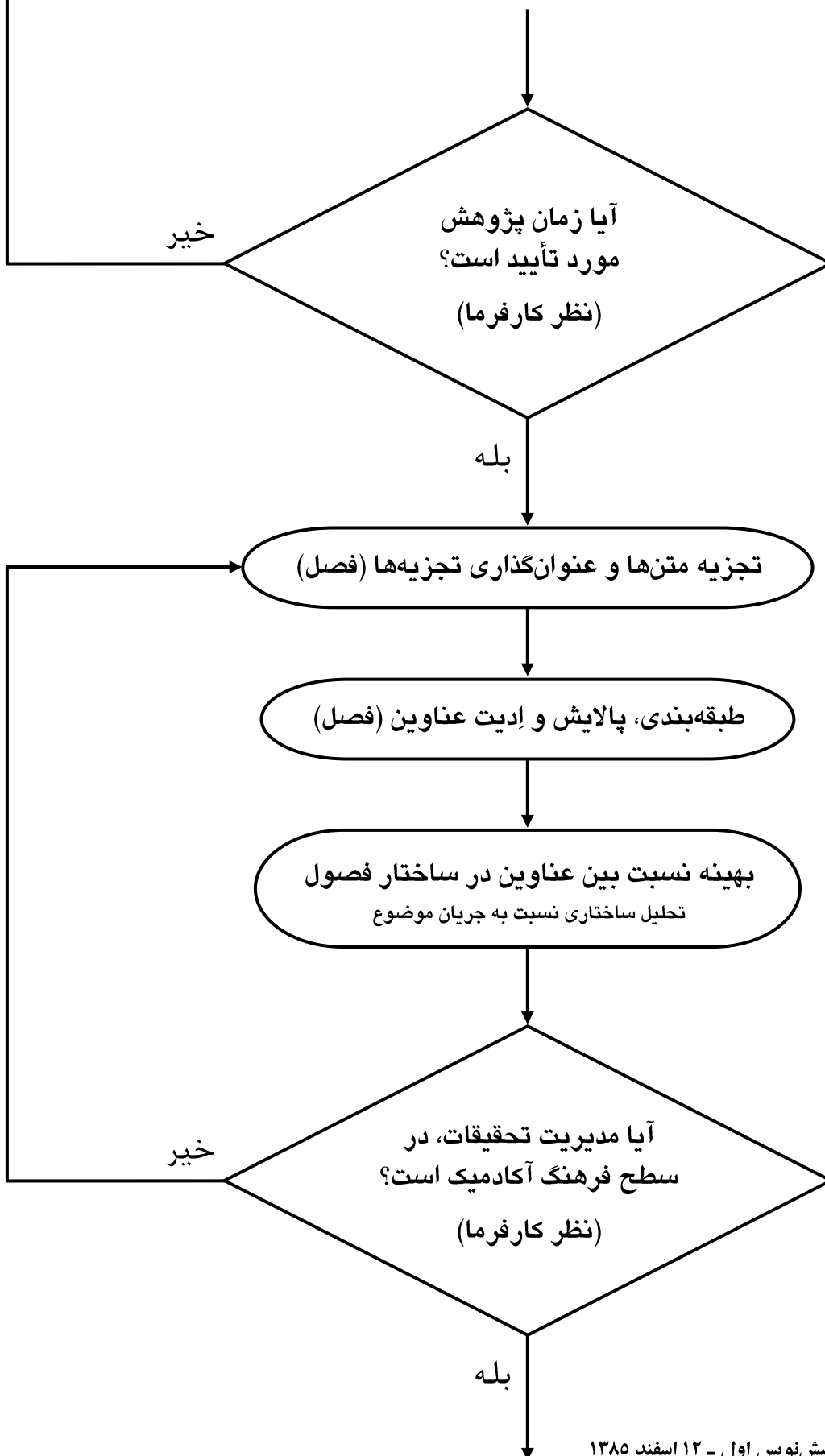
نمودار جریان محورهای برنامه پژوهش جهت

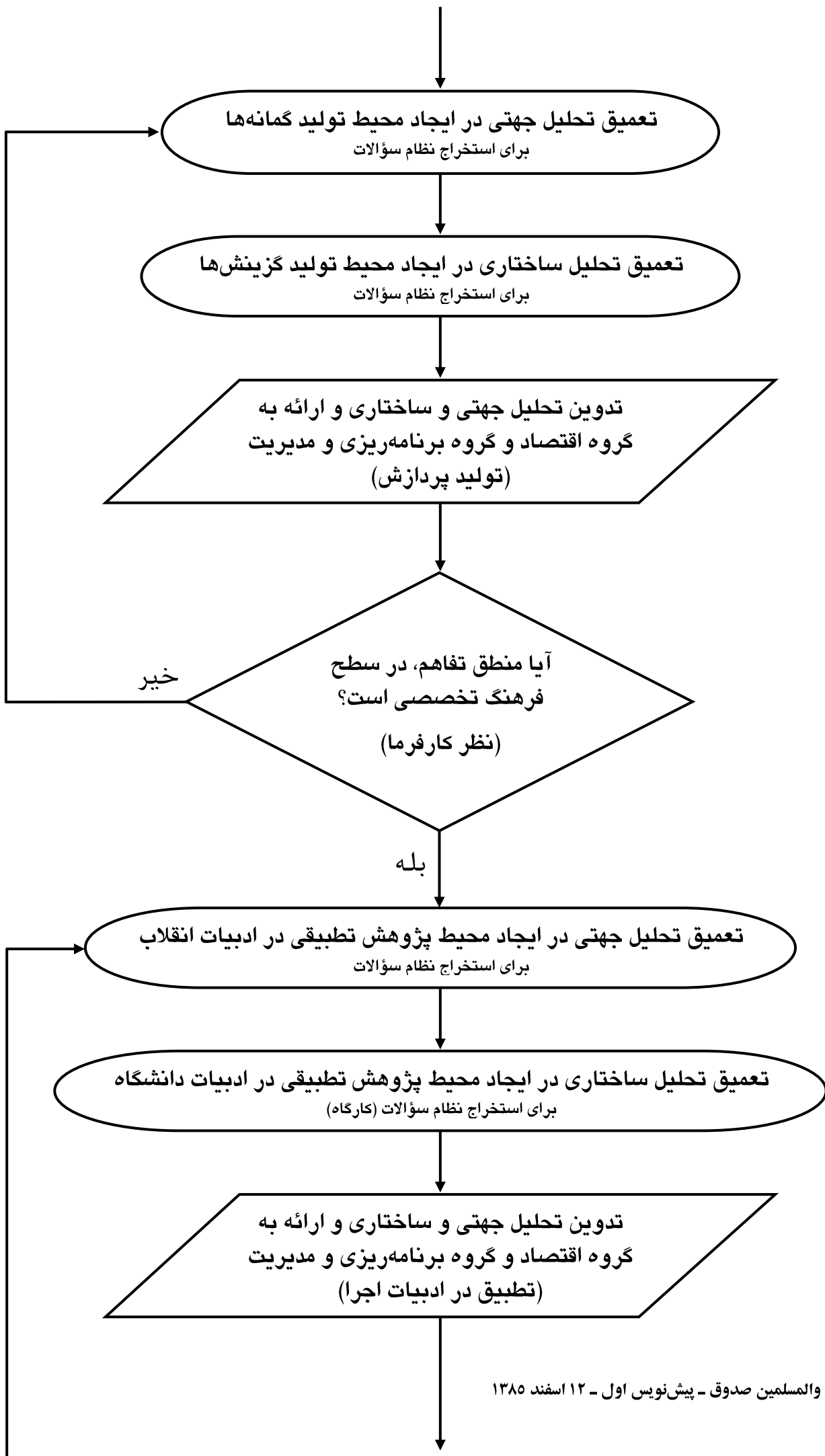

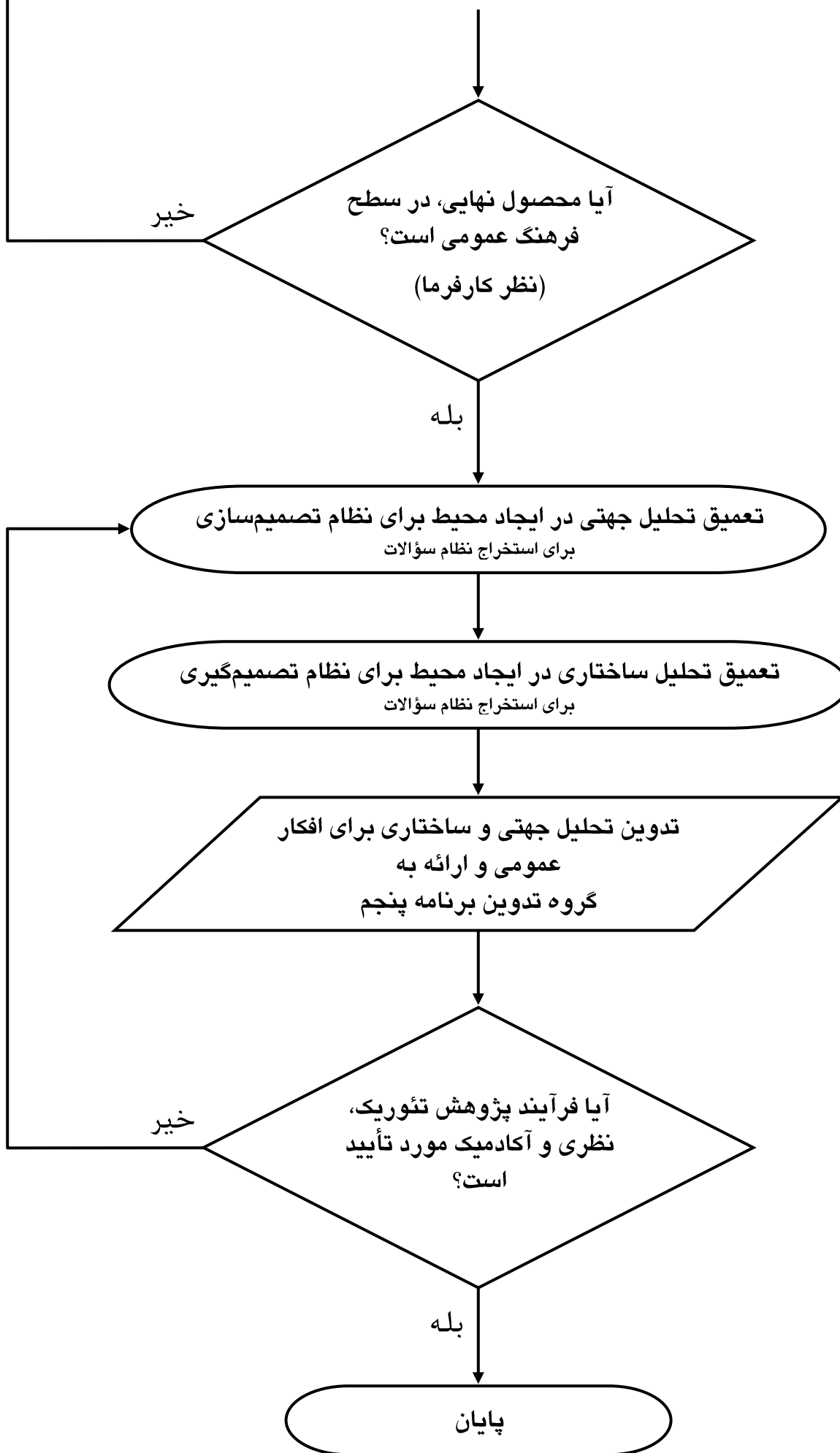

مهندسی طرح
نقد، نقض و طرح

پیرامون

مبانی نظری و مستندات برنامه

گروه پژوهش‌های تطبیقی
دفتر فرهنگستان علوم اسلامی

اسفندماه ۱۳۸۵

برنامه

← مهندسی طرح نقد، نقض و طرح پیرامون مبانی نظری و مستندات برنامه

مهندسی طرح: حجت الاسلام والمسلمین مسعود صدوق
کارشناسان طرح: حجج اسلام؛ موسوی موشح، روح الله صدوق، علی رضا انجم شعاع
و احمد زیبایی نژاد

حروفچینی و صفحه آرایی: نشر سمیم

نگارش: چهارم

تاریخ نشر: ۱۳۸۵/۱۲/۱۳

گروه پژوهش های تطبیقی

مندرجات مهندسی طرح

- پیشگفتار
- عنوان طرح
- روش پژوهش
- مهندسی طرح
- رویکرد تطبیق
- مراحل پژوهش
- فرآیند پژوهش
- زمان بندی و محصول
- امکان سنجی
- سازمان پیشنهادی

پیشگفتار

— ضرورت:

بار دیگر بعد از گذشت بیست و هفت سال از پیروزی انقلاب اسلامی، ملت شریف ایران با انتخاب جناب آقای دکتر احمدی نژاد در سوم تیر ۱۳۸۴ به شعارهای انقلاب و عدالت رأی دادند و خواستار تحقق عدالت و تعمیم آبادانی در سراسر ایران اسلامی شدند.

حال که یک و نیم سال از عملکرد انقلابی دولت دکتر احمدی نژاد گذشته است، کارنامه دولت مایه امید رهبری و مردم گشته و از این رو ضرورت دارد این رویکرد انقلابی و شعارهای عدالت خواهانه تئوریزه شود.

دو سال از حیات دولت در برنامه چهارم توسعه می گذرد و دولت در آستانه تدوین برنامه پنجم بر اساس چشم انداز بیست ساله ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (دام عزه) می باشد. از این رو تدوین یک چارچوب نظری برای تحقق شعارهای عدالت در برنامه های توسعه ضروری بوده و لازم است بررسی مبانی نظری و مستندات برنامه چهارم توسعه در دستور کار دولت قرار گیرد، تا بار دیگر آرمان های متعالی انقلاب در عرصه چشم اندازها و برنامه ها به عینیت تطبیق داده شود و موانع تحقق آنها از منظر فرهنگ عمومی روشن گردد.

— موضوع:

دفتر فرهنگستان علوم اسلامی با تولید فلسفه شدن اسلامی دارای قدرتی بالقوه برای تئوریزه کردن انقلاب (به معنای تکامل اجتماعی) و تئوریزه کردن عدالت در سطح مدیریت کلان می‌باشد.

از این رو گفتمان پیرامون نقد و نقض مبانی نظری برنامه توسعه چهارم به عنوان راهی برای تولید اندیشه به منظور تحقق شعارهای عدالت‌خواهانه دولت اسلامی جناب آقای دکتر احمدی‌نژاد انتخاب گردید.

— هدف:

امید است این بستر راهی را برای گفتگو در عرصه فرهنگ تخصصی و فرهنگ آکادمیک بگشاید.

عنوان طرح

بررسی چشم‌انداز حاکم بر مبانی نظری برنامه

طرح حاضر مربوط به مرحله اول این همکاری می‌باشد که با عنوان «بررسی چشم‌انداز حاکم بر مبانی نظری برنامه» برای اجرا در مدت یک‌سال تنظیم شده است.

ارتباط میان دفتر فرهنگستان علوم اسلامی با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برای تئوریزه کردن «برنامه‌ها»، از چشم‌انداز تا تدوین برنامه، دارای سه مرحله از فعالیت است:

۱. بررسی چشم‌انداز حاکم بر مبانی نظری برنامه یک سال
۲. بررسی اصول حاکم بر برنامه دو سال
۳. بررسی برنامه دو سال

روش پژوهش

«روش تحقیق» مورد استفاده برای مرحله اول طرح، پژوهش تئوریک، نظری و آکادمیک

است:

- ۱. پژوهش کتابخانه‌ای
- ۲. پژوهش تئوریک، نظری و آکادمیک
- ۳. پژوهش میدانی

همچنین «قلمرو تحقیق» برای مرحله اول طرح، پژوهش مصداقی، نظری و آکادمیک

است:

- ۱. محدوده روش
- ۲. محدوده فلسفه
- ۳. محدوده مصداقی، نظری و آکادمیک

رویکرد تطبیق

بررسی تلائم نظری مبانی نظری برنامه از منظر سه ادبیات مورد دقت قرار می‌گیرد:

- ۱. رویکرد ادبیات انقلاب سیاسی
- ۲. رویکرد ادبیات توسعه
- ۳. رویکرد ادبیات انقلاب فرهنگی

منبع پیشنهادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی برای بررسی، «مبانی نظری و مستندات برنامه توسعه چهارم» می‌باشد. دفتر فرهنگستان علوم اسلامی علاوه بر منبع فوق، منابع ذیل را برای غنای بیشتر این پژوهش پیشنهاد می‌نماید:

۱. مدارهای توسعه‌نیافتگی در اقتصاد ایران، دکتر حسین عظیمی (آرانی)
۲. ایران امروز در آینه مباحث توسعه، دکتر حسین عظیمی (آرانی)
۳. استراتژی توسعه صنعتی کشور ایران، دکتر مسعود نیلی و همکاران
۴. اسناد ارائه شده دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام به عنوان مبانی تنظیم سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور

باقی منابع از تعامل میان فرهنگ آکادمیک دفتر فرهنگستان علوم اسلامی و فرهنگ تخصصی دانشگاه و نیاز کارگروه‌ها به پژوهش اضافه و ضمیمه خواهد شد.

مراحل پژوهش

فعالیت‌های اصلی این طرح به شرح ذیل می‌باشد:

۱. تولید بحث:

(۱/۱) نقد:

بررسی، تجزیه و پالایش فهرست «مبانی نظری و مستندات برنامه» و ارائه دلایل نقد در جلسه پژوهش آکادمیک در دفتر فرهنگستان علوم اسلامی

(۲/۱) نقض:

استخراج عناوین بحث و مقایسه این عناوین با سرفصل‌های مباحث دفتر فرهنگستان و برگرداندن این عناوین به ریشه‌های علمی و آکادمیک بحث و قبول یا رد آن

(۳/۱) طرح:

استخراج عناوین مباحث از اسناد پژوهشی دفتر فرهنگستان علوم اسلامی و در صورت عدم وجود، تولید بحث بر اساس جامعه‌شناسی و مدل دفتر فرهنگستان و ارائه در جلسات پژوهش آکادمیک در دفتر فرهنگستان علوم اسلامی

۲. تدوین:

- ۱/۲ تهیه خلاصه مباحث از اسناد پژوهشی
- ۲/۲ تهیه نظام فهرست جامع از اسناد پژوهشی
- ۳/۲ تهیه متن تدوینی

۳. تطبیق گروهی:

- ۱/۳ پژوهش کتابخانه‌ای:
نقد، نقض و طرح منابع جدید (تولید جدید)
- ۲/۳ پژوهش مناظراتی:

۱. کارشناسان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

متشکل از: دکترای اقتصاد با گرایش توسعه اقتصادی، دکترای اقتصاد با گرایش برنامه‌ریزی، دکترای علوم سیاسی با گرایش روابط بین‌الملل، دکترای مدیریت بازرگانی و مهندس صنایع

۲. کارشناسان مؤسسه پژوهشی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

- ۳. کارشناسان مجمع تشخیص مصلحت نظام
- ۴. کارشناسان ستاد کل فرماندهی نیروهای مسلح
- ۵. کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

۶. کارشناسان مرکز تحقیقات استراتژیک نهاد ریاست جمهوری

۷. کارشناسان شورای عالی انقلاب فرهنگی

۸. کارشناسان شورای عالی امنیت ملی

۹. کارشناسان مرکز پژوهش‌های قوه قضاییه

۳/۳ محصول:

- ۱. تهیه اسناد پژوهشی
- ۲. تدوین متون پژوهشی

۴. خروجی:

تهیه دستور کار برای مباحثه و مذاکره در جلسات مشترک
کارشناسان دفتر فرهنگستان علوم اسلامی و سازمان مدیریت و
برنامه‌ریزی کشور

برای تحقق سه فعالیت فوق جلسات و کارگاه‌هایی به شرح ذیل تشکیل می‌شود که هر
کدام عهده‌دار پوشش بخشی از این فعالیت‌ها می‌باشند:

۱. نقد، نقض و طرح مبانی نظری و مستندات برنامه:

این جلسات که به هدف تولید بحث، هفته‌ای یک روز تشکیل
می‌شود با حضور کارشناسان دفتر به نقد، نقض و طرح مبانی
نظری و مستندات برنامه می‌پردازد. چهار جلسه در ماه

۲. تدوین اسناد پژوهشی دفتر پیرامون بحث مدل:

برای تدوین بحث‌های پژوهشی مدل که مورد نیاز این طرح
می‌باشد، جلساتی هر روزه پیش از ظهر به مدت یک‌ساعت
برگزار می‌گردد. بیست و شش جلسه در ماه

۳. جلسات بررسی اسناد جمع‌آوری شده از منابع:

در هر کدام از این جلسات، اسناد و فیش‌هایی که توسط
کارشناسان طرح از منابع مذکور جمع‌آوری می‌شود، موضوع
بحث قرار گرفته و اسناد مرتبط با محتوای طرح برای بررسی
در جلسات پژوهشی انتخاب می‌گردند. دوازده جلسه در ماه

تنظیم این جلسات به صورت ذیل می‌باشد:

۱. اسناد منابع ادبیات دانشگاه چهار جلسه در ماه

۲. اسناد منابع ادبیات حوزه چهار جلسه در ماه

۳. اسناد منابع ادبیات انقلاب چهار جلسه در ماه

۴. طرح بحث در تهران:

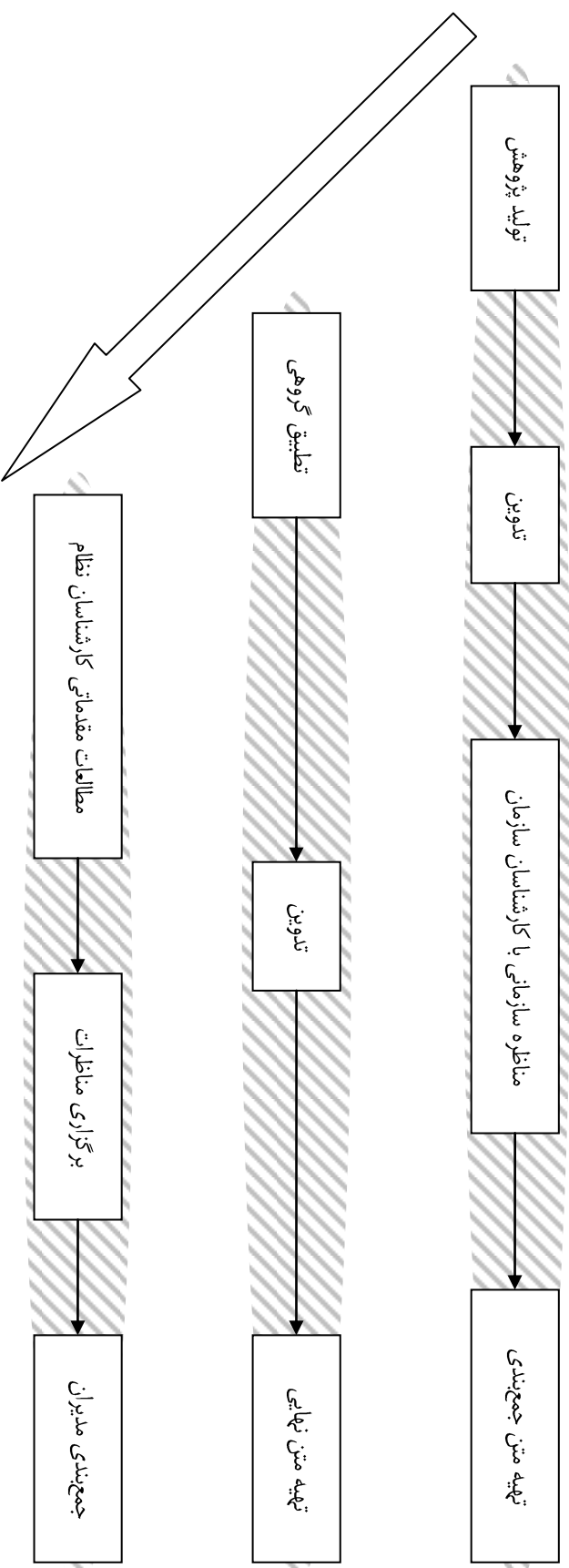
نتایج دستاوردهای نقد، نقض و طرح در جلسات پژوهشی قم، در جلسات مشترکی که هر دو هفته یکبار در تهران و با حضور کارشناسان سازمان مدیریت تشکیل می‌شود، ارائه شده و به بحث گذاشته می‌شود.....دو جلسه در ماه

۵. کارگاه بحث در تهران:

محصول جلسات مشترک، هر دو ماه یکبار در کارگاهی یکروزه به جمع‌بندی می‌رسد. این جمع‌بندی در تدوین محصول نهایی طرح مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

◇ بدین ترتیب در هر ماه ۴۴ جلسه و در هر دو ماه یک کارگاه برای انجام موضوع طرح و تولید محصول نهایی برگزار می‌گردد.

فرایند پژوهش

زمان بندی و محصول

— زمان بندی مرحله اول:

بررسی چشم انداز حاکم بر مبانی نظری برنامه **یک سال**

— محصول عملیاتی:

تهیه و تدوین متون مقدماتی
برای ارائه در جلسات دوهفتگی و کارگاه های دو ماهانه
(۳۰ محصول مقدماتی پیشنهادی پژوهشی)

⌚ زمان ارائه: پیش از برگزاری هر جلسه

— محصول نهایی:

چارچوب نظری حاکم بر تدوین برنامه ها

⌚ زمان ارائه: دو ماه پس از پایان طرح

امکان سنجی

مبلغ به ریال		عناوین بودجه پیشنهادی	
ریال	۱۲۴۸۰۰،۰۰۰/-	تدوین اسناد پژوهشی دفتر (بحث مدل) ۴ نفر کارشناس × ۱۲ ماه × ۲۶ جلسه × ۲ ساعت × ۵۰،۰۰۰ ریال	۱
ریال	۸۷،۳۶۰،۰۰۰/-	کارشناس ادبیات انقلاب؛ پژوهش کتابخانه‌ای ۲ نفر کارشناس ارشد × ۱۲ ماه × ۲۶ جلسه × ۲ ساعت × ۷۰،۰۰۰ ریال	۲
ریال	۶۵،۵۲۰،۰۰۰/-	کارشناس ادبیات دفتر فرهنگستان؛ پژوهش کتابخانه‌ای یک نفر کارشناس ارشد × ۱۲ ماه × ۲۶ جلسه × ۳ ساعت × ۷۰،۰۰۰ ریال	۳
ریال	۶۵،۵۲۰،۰۰۰/-	کارشناس ادبیات دانشگاه؛ پژوهش کتابخانه‌ای یک نفر کارشناس ارشد × ۱۲ ماه × ۲۶ جلسه × ۳ ساعت × ۷۰،۰۰۰ ریال	۴
ریال	۷۵،۰۰۰،۰۰۰/-	کارشناسان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی جلسات: ۵ نفر دکترا × ۱۲ ماه × ۲ جلسه × (۲+۲) ساعت × ۱۰۰،۰۰۰ ریال کارگاه: ۵ نفر دکترا × ۶ جلسه × (۷+۲) ساعت × ۱۰۰،۰۰۰ ریال	۵
ریال	۷۵،۰۰۰،۰۰۰/-	کارشناسان مؤسسه پژوهشی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی ۵ نفر دکترا (مانند قبل)	۶
ریال	۷۵،۰۰۰،۰۰۰/-	کارشناسان مجمع تشخیص مصلحت نظام ۵ نفر دکترا (مانند قبل)	۷
ریال	۷۵،۰۰۰،۰۰۰/-	کارشناسان ستاد کل فرماندهی نیروهای مسلح ۵ نفر دکترا (مانند قبل)	۸

* یک ساعت رفت و یک ساعت بازگشت (مجموعاً دو ساعت) به ساعت فعالیت پژوهشگران داخل شهر تهران، برای احتساب زمان تردد، اضافه شده است.

ریال	۷۵,۰۰۰,۰۰۰/-	کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ۵ نفر دکترا (مانند قبل)	۹
ریال	۷۵,۰۰۰,۰۰۰/-	کارشناسان مرکز تحقیقات استراتژیک ریاست جمهوری ۵ نفر دکترا (مانند قبل)	۱۰
ریال	۴۵,۰۰۰,۰۰۰/-	کارشناسان شورای عالی انقلاب فرهنگی جلسات: ۳ نفر دکترا × ۱۲ ماه × ۲ جلسه × (۲+۲) ساعت × ۱۰۰,۰۰۰ ریال کارگاه: ۳ نفر دکترا × ۶ جلسه × (۷+۲) ساعت × ۱۰۰,۰۰۰ ریال	۱۱
ریال	۴۵,۰۰۰,۰۰۰/-	کارشناسان شورای عالی امنیت ملی ۳ نفر دکترا (مانند قبل)	۱۲
ریال	۴۵,۰۰۰,۰۰۰/-	کارشناسان شورای عالی پول و اعتبار ۳ نفر دکترا (مانند قبل)	۱۳
ریال	۳۰,۰۰۰,۰۰۰/-	کارشناسان مرکز پژوهش‌های قوه قضاییه جلسات: ۲ نفر دکترا × ۱۲ ماه × ۲ جلسه × (۲+۲) ساعت × ۱۰۰,۰۰۰ ریال کارگاه: ۲ نفر دکترا × ۶ جلسه × (۷+۲) ساعت × ۱۰۰,۰۰۰ ریال	۱۴
ریال	۳۵,۰۴۰,۰۰۰/-	پذیرایی از کارشناسان؛ قم و تهران نهار: ۲۴ روز × (۲۷+۵) نفر × ۲۰,۰۰۰ ریال صبحانه: ۲۴ روز × ۵ نفر (فقط مسافر) × ۴,۰۰۰ ریال پذیرایی در کارگاه: ۶ روز × (۲۷+۵) نفر × ۱۰۰,۰۰۰ ریال	۱۵
ریال	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰/-	امور اجرایی، ارتباطات، خدمات، پیک و راننده ۵ نفر × ۱۲ ماه × تمام وقت × ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۱۶
ریال	۲۲۸,۰۹۰,۰۰۰/-	سایر هزینه‌ها؛ برای یک سال تجهیزات، سخت‌افزار، نرم‌افزار و ... کاغذ، تایپ، پرینت، تکثیر، گرافیک و ...	۱۷
ریال	۱,۳۴۱,۳۳۰,۰۰۰/-	جمع هزینه‌ها	

ریال	۱۱۲,۳۲۰,۰۰۰/-	حق‌التحقیق سرپرست پژوهش یک نفر × ۱۲ ماه × ۲۶ جلسه × ۳ ساعت × ۱۲۰,۰۰۰ ریال	۱۸
<p>◀ سرپرست پژوهش و مشاور عالی طرح فعالیت پژوهشی خود را وقف اسلام نموده‌اند، از این رو مبلغ بند ۱۸ در جمع هزینه‌ها محاسبه نگردیده است.</p>			

سازمان پیشنهادی

سازمان اولیه پیشنهادی مورد نیاز پژوهش نظری یکساله موضوع طرح در نمودار ذیل
نمایش داده شده است:

